

שם פילפיאלי

ויחיי

וילכו גם אחיו ויפלו לפניו ויאמרו הננו לך לעבדים, ופירש"י גם אחיו נוסף על השליחות. ויש להבין מדוע לא המתינו עד שיחזרו השלוחים וישמעו מענה יוסף. ויש לפרש שעיקר פחדם הי' מפאת שהרגישו הגלות כאמרם ז"ל כיון שנפטר יעקב אבינו נסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השיעבוד, ומדת הדין היתה מתוחה כנגדן, וידוע שכל הצרות שבאות על האדם רח"ל הכל הוא להסיר ממנו גסות הרוח ולעשותו נכנע, ובתרגום (איכה ג' ל"ג) כי לא ענה מלבו ויגה בני איש, ארום מן בגלל דלא עני גבר ית נפשי' ואעדי זחוחה מלבי' בגין כן גרם לאסתקפא תבירא בבני אנשא, ע"כ נטלו עצה בלבם מאחד דכל הגלות הוא שמתבקש מהם שיכנעו ללבם, ע"כ יותר

טוב שיכנעו תחת יוסף ולא יצטרכו להיות נכנעים להמצרים, וכעין שבמדרש (פ' ס') עבד משכיל זה אליעזר ומה השכלתו אמר כבר קללתו של אותו האיש בידו וכו' מוטב לי להשתעבד בבית הזה ולא בבית אחר, ואולי חשבו שגם מה שיוסף רחקם זה נמי הוא פרי הגלות, ובהכנעם תחתיו ולא יצטרכו לקבל הכנעה אחרת שוב יתן ה' בלב יוסף שלא ירחקם עוד וימצאו ממנו מענה טוב, ע"כ לא המתינו על המענה כי חשבו שע"י הכנעם תחתיו יענה שוב להם בלשון אחרת. וזה לימוד גדול לכל איש להכנע תחת רצון השי"ת, ובזה יסיר מעליו כל הצרות וכל הפורעניות ולא יצטרך להכנעה אחרת. והנה קרבו ימי השובבי"ם, ימי התיקון על פגם הברית, ישים האדם הדברים אל לבו וטובה מרדות אחת בלבו של אדם יותר ממאה מלקיות כבש"ס ברכות (ז'). וגם על דרך רמז שובבי"ם הוא מלשון שבירה, היינו להיות לבו גשבר בקרבו, מלשון (הושע ח') כי שבבים יהי עגל שומרון, וזה יותר טוב מכל תעניות ימי השובבים. והוא רחום יכפר